

Toespraak Rector Magnificus Carel Stolker bij de opening van de El Cid week 2016-2017

Beste studenten,

Nu ik hier sta, met jullie, met al die studenten, dan denk ik terug aan 1974, toen ik zelf in Leiden begon te studeren. Rechten. Ik kan me helemaal niets herinneren van een El Cid Week, van een rector magnificus van de universiteit die een toespraak ging houden in de Hooglandse Kerk, of van de burgemeester, die had ik eerlijk gezegd nog helemaal nooit gezien - ook al woonde ik al in Leiden.

Nee, je *begon* gewoon maar ergens met je eerste colleges. Wat een verschil met nu, als je naar deze El Cid Week kijkt en wat studenten en medewerkers allemaal organiseren voor al die eerstejaars!

Maar dit hier is een heel goed idee. En al een lange traditie. Mag ik beginnen om al die geweldige, enthousiaste, toegewijde studenten te bedanken die deze

EL CID Week mogelijk maken. Uiteraard in de eerste plaats de leden van ELCID-commissie zelf, die fantastisch werk hebben geleverd. Maar ook de 600 mentoren, de 50 mentor trainers, de trainers van de mentor trainers en de support crew-leden, zoals chauffeurs en media crew. Ik ben enorm trots op jullie.

Jullie staan in een eeuwenlange traditie

En ook al is het verschil met 42 jaar geleden misschien heel groot, er is ook heel veel hetzelfde gebleven. Onze universiteit is niet van gisteren, en ook niet van 1974, maar van 1575. Dat is oud, maar universiteiten (of laten we zeggen: hoger onderwijs) bestaan in Europa al sinds 1088, in Bologna. Daar, in Noord-Italië, begon het allemaal, met wat we nu universiteiten en hogescholen zouden noemen. *Beroepsopleidingen* waren het voor een belangrijk deel: die universiteiten gingen dokters opleiden, en juristen en dominees – en natuurlijk: er was onderwijs in de talen en de filosofie en wat we nu zouden noemen: de bètawetenschappen.

Die lange geschiedenis van de universiteit geeft energie. Het is zo'n mooie observatie van de oud-president van Berkeley, Clark Kerr:

About eighty-five institutions in the Western world established by 1520 still exist in recognizable forms, with similar functions and with unbroken histories, including the Catholic Church, the Parliaments of the Isle of Man, of Iceland, and of Great Britain, several Swiss cantons, and seventy universities.

Kings that rule, feudal lords with vassals, and guilds with monopolies are all gone. These seventy universities, however, are still in the same locations with some of the same buildings, with professors and students doing much the same things, and with governance carried on in much the same ways.

There have been many intervening variations on the ancient themes, it is true, but the eternal themes of teaching, scholarship, and service, in one combination or another, continue.

Universiteiten als de onze, met hun 'eternal themes of teaching, scholarship and service'. Eeuwenlange continuïteit. Sinds 1575 in Leiden dus.

Ze is jullie!

En jullie dan? De wereld van morgen heeft universiteiten hard nodig en de wereld heeft *jullie* hard nodig. Die o zo ingewikkelde wereld waarin we leven. Verwoestende oorlogen op zoveel plaatsen in de wereld; terrorisme overal; vluchtelingen; zinloze conflicten over religies; hongersnood en droogte; ziekte, denk alleen maar aan Ebola en Zika; energie; of denk aan klimaatverandering: waardoor alleen al grote delen van de wereld onder water zullen lopen. We zagen het bij de opening van de Olympische spelen hoe dat er ongeveer uit ziet.

Als de mensen het hebben over al die enorme uitdagingen, dan zeggen ze vaak:

“daar vinden *ze* wel wat op, die klimaatverandering, of de energiecrisis, of dat Zika-virus, of de hongersnood in de wereld.”

En als ze dat zeggen: “daar vinden ze wel iets op”, dan hebben ze het - vanaf vandaag - over *jullie*. Jullie maken deel uit van een nieuwe generatie wereldburgers die die problemen moeten helpen oplossen. De wereld rekt op jullie. En wij, met al die docenten en onderzoekers, gaan in jullie investeren. Maar *jullie* zullen het straks moeten doen. Dit is jullie kans om een verschil te maken, jullie kans om voor de wereld iets terug te doen.

Een netwerk van alumni om jullie heen

Dat doe je overigens niet alleen. Dat doe je zelfs niet alleen met de universiteit. Als je straks bent afgestudeerd mag je je alumnus of alumna noemen van de Universiteit Leiden. Meer dan 100.000 Leidse alumni vormen een wereldwijd netwerk. Dit netwerk gaat jullie als student al heel veel brengen. Leidse alumni zijn werkzaam op de meest uiteenlopende posities in de maatschappij, in de wetenschap, bij de overheid of in het bedrijfsleven - in functies waarin jij misschien ook wel geïnteresseerd bent. En zij zijn maar al te bereid om jullie te helpen. Met advies over bijvoorbeeld de keuze

voor vakken of voor minoren, of aanvullende kennis die je nodig hebt om op een vergelijkbare functie terecht te komen. Je kunt gemakkelijk met Leidse alumni in contact komen: een aantal faculteiten heeft al een online mentor netwerk met enthousiaste alumni die je heel eenvoudig kunt benaderen. Ook hebben we als universiteit career services medewerkers, die jou kunnen helpen om in contact te komen met interessante alumni.

Word actief!

Beste eerstejaars, jullie hebben een flink aantal jaren universiteit in het verschiet. Geluksvogels zijn jullie! Maar begin vandaag óók met het voelen van een nieuwe verantwoordelijkheid voor je eigen leven. Juist in je studententijd is er zo veel ruimte om te ontdekken en mee te doen. Leer de komende jaren een paar lessen voor de rest van je leven, niet alleen door toe te kijken, maar ook door volop mee te doen in wat de universiteit in Leiden en in Den Haag organiseert. En in wat al die studentenverenigingen en studieverenigingen voor en met jullie organiseren. Word actief in die verenigingen

en clubjes! Het liefst zou ik jullie allemaal persoonlijk in de ogen willen kijken om het daarover met elk van jullie te hebben. Maar dat kan nu niet, en dat hoeft ook niet. Maar vandaag begint wel een nieuwe fase in jullie leven.

En weet dat wij ons best zullen doen om jullie zo goed mogelijk te begeleiden om van je studie een succes te maken. Ik wens jullie een onvergetelijke tijd met mooie ervaringen die je van pas komen in je verdere leven.